

Džonas Donas

EILĖRAŠČIAI

ATSISVEIKINIMAS, UŽGINAŠ LIŪDĖTI

Kaip mirštąs kužda vis tyliau,
O jį palydinti minia
Dvejoja (vienas taria: „Jau“,
Bet kitas atsiliepia: „Ne“),

Taip mudu skirkimės – ramiai.
Kartėlio marios nepatvins,
O santūrumas įsakmiai
Nuo šventvagių abudu gins.

Kai žemė dreba, dundesys
Ir smūgiai šiurpina visus.
Aukštybėj sferų virpesys,
Nors daug stipresnis – nebaisus.

Jei myli žemiška širdis,
Vien kūnu tenkinas aistra:
Išsiskyrimas – lyg mirtis,
Nes geismui peno nebėra;

Bet mudu mylim taip karštai,
Jog susilydėm amžinai,
Ir sielų nebaugina tai,
Kad skiriamas lūpos ir delnai.

Ta sandora – jų slėpinys.
Ir kas iš to, kad aš toli?
Tiesiog pavirto lydinys
Į aukso giją. Mus gali

Prilyginti skriestuvui. Du
Jo smaigaliai – tai mes abu.
Tu stovi, aš einu ratu,
Tu nejudi, o aš skubu,

Ir nors lieki pačiam centre,
Sukies, kada mane stebi –
Nei plieno adata ore,
Čia statmena, čia įžambi.

Kol būsi, kaip jinai, tvirta,
Keliavimas netaps kančia:
Ilga klajonė bus baigta
Ten pat, kur slypi jos pradžia.

ATSIŠVEIKINIMAS RAUDANT

Duok man raudot,
Kol mes greta: kol aš nepasitrauksiu,
Tol mano ašarą, tarytum aukso
Monetą, tu pajėgsi įspauduoti.
Tokia ryški
Joje lieki,
Kaip sėkloje išlieka didis medis.
Kai krinta vaisius, dūžta pirmapradis
Tavasis atvaizdas, iš skausmo atsiradęs.

Taip gaublyje
Žemynų kontūrus meistrytė raižo,
Kol pasiduoda kartografo braižui
Iš nieko gimusi viešpatija.
Taip iš raudos
Gims visados
Erdvė, kur meilės visata gyvena,
Kol tavo ašara sumiš su mano
Ir dangų paskandins, prišaukus naują tvaną.

Traukos galia
Neragink pikto potvynio, kaip mėnuo.
Neskatink vėtros: aš ir pats šiandieną
Geidžiu nurimti jūrų patale.
Nešauk vilnies –
Ir šiaip ganėš
Jai įniršio; nestiprink vėjo šuorų;
Nedūsauk, nes alsuojam vienu oru.
Atimti iš manęs jo likučius – nedora.

Vertė Tomas Venclova

ELEGIJA, SKIRTA LADY MARKHAM

Žmogus – tai sausuma, mirtis – tai vandenynas,
Jo dalį savyje be pėdsako skandinąs.
Gelmė apsiaučia mus: nors Viešpaties galybės
Tarp žemių ir vandens nubrėžtos griežtos ribos,
Bet bangos užauja, staigiais verpetais auga,
Ir jūra traukiasi, paglemžus mūsų draugą.

Tuomet ir sausumoj nesustabdysi srauto:
Upokšniai ašarų patvinsta ligi skliauto,
Savąsias nuodėmes balsu aprauda sielos,
Ir trunka šermenys, ir kaupiasi kartėlis.
Bet verksmas daugina nusidėjimų svorį:
Mes tvano šaukiamės, nors Viešpats jo nenori.
Žmogus pasirenka nuodingo roplio kelią,
Jei ašarom save pikčiau nei angys gelia.
Netikę akiniai – jie kliudo mums atskirti,
Kur esam mes, kur ji, anksčiau patyrus mirtį.
Ją vandens pavogė, tačiau nesunaikino.
Vilnis, praošusi viršum slidaus uolyno,
Palieka mezginius ant smėlio, nei karūną,
Ir lygiai taip mirtis pagražina jos kūną.
Rytiečiai amatą mįslingą prasimano:
Jie molį kaitina, kad gautų porcelianą;
Taip duobėje, kuri be gailesčio tirpina
Jos kūno deimantą, safyrą ir rubiną,
Kitės materija, kol Viešpačiui paliepus
Visatą suardys rūstingo Teismo liepsnos
Ir atsinaujinęs, tarytum siela tyras,
Tas kūnas vėl sušvis it grožio eliksyras.
Praranda pajėgą beprotis marių šuolis,
Nes kūniška mirtis – lyg jaunesnysis brolis:
Iš to, vyresniojo – iš nuodėmių vergijos
Visus išlaisvina jos nuogas kalavijas.
Bet jas abi nudės, abi nukaus teisieji:
Į kurčią tamsumą jie traukiasi laimėję.
Abi palaidojus, ji pelnė didžią tylą,
Kur nuodėmės nėra ir skausmas neprabyla.
Sakau: nemiršta tie, ko nebaugina kapas.
Ji amžinai skaisti – ir šičia, ir anapus.
Jos dvasiai suteikta taip pat kita malonė –
Pažinti atgailos ir atleidimo skonį.
Baltam paviršiuje net ir šlakelis – juodas
(Taip kristolą įskels nepastebimas nuodas!),
Bet ji nusižengė tik tiek, idant prasmingai
Patvirtintų žodžius: „Nėra nenuodėmingų.“
Tie sąžinės krislai paryškino šviesą,
Nes kartais netiesos pristinga kilniai tiesai,
Klaidelės – žygdarbiui, šešėlio – tobulybei,
Kad nusilenktume Neklystančiai Esybei.
Kaip skrieja angelai taurioj apoteozėj,
O skrydį spartina juos garbindamas Mozė,
Ji kyla vis aukščiau – jos greitis šimteriopas,
Nes mūsų ašaros – jos kopėčių pakopos.
Džiaugiuosi, nes žinau: taip myli ją Kūrėjas,
Jog rauda net mirtis, prieš laiką atskubėjęs,
Džiaugiuosi, nes žinau, kad jos dora – stebuklas.
Nepaisant titulų, jos norai buvo kuklūs,

Ir jos akivaizdoj tu negalėjai klysti,
Paikai kartodamas: „Ne moteriai – draugystė.“
Tačiau gana kalbų, nes tokį širdingumą,
Švelnumą, išmintį, visų vertybių sumą
Mes regim seniuose – o josios amžius trumpas.
Jei tęsiu šiuos žodžius, didės mirties triumfas.

Vertė Tomas Venclova

TEKANTI SAULĖ

Saule, tu nenustygstanti
Kvailė sena,
Kam mus šviesa už lango budina?
Kodėl paklust tau turi mylintys?
Stropi niekšele, kelki juos –
Mokinukus ir pameistrius,
Pranešk medėjams, kad karalius jos,
Doroti derlių šauk skruzdžių būrius;
Nežino meilė oro permainų
Nei laiko skarmalų: valandų, dienų.

Manai, kad tavo spindulių
Nieks neįveiks?
Užtemdyčiau juos vieninteliu mirks-
niu, bet neregėčiau jos, tad negaliu.
Šalin akis nusukt gebi?
Tai informuok – vėliau, rytoj –
Mane, ar liko Indijos abi,
Kur buvo, o gal lovoj jau šitoj.
Ir tie karaliai, kur sutikai anksčiau:
Aš juos visus čia gulinčius matau.

Ji – visos šalys, o visi
Valdovai – aš.
Jei mudu mėgdžioja valdovai, kas
Garbė ar pinigai? – vien kliedesys.
Kai mes – pasaulis, tu perpus
Esi laiminga, nes viena.
Turi darbuotis, amžius nors garbus:
Mus šildyk, pareigą atlikdama.
Visur, saule, šviesi, jei į lovą švie-
si; ji bus tau ir centras, ir erdvė.

Vertė Laurynas Katkus

HIMNAS DIEVUI TĖVUI

Atleisi nuodėmę, kurioj esu pradėtas,
ji irgi mano, nors ir ne mana?
Atleisi man, kuo buvo nusidėta,
grimztu gilyn su kiekviena diena?
Atleidai, bet nuo to tiktai didesnė
kaltė mana.

Atleisi, kuo bejėgis nusidėti,
kad kitą pulti priverčiau kada?
Tą nuodėmę, kurios atsižadėta,
bet dešimt metų gėlė kaip žaizda?
Atleidai, bet nuo to tiktai didesnė
kaltė mana.

O baimės nuodėmė: kai ims trupėti
gyvybės siūlas, gelbėsi tada?
Prisiek, kad Tavo Saulė man spindės ten,
kad prie mirties ji švies, kaip visada;
Prisieki Tu, ir baimė nugalėta,
jos nebėra.

Vertė Sigitas Geda

Sigito Gedos vertimas – iš knygos *Poezijos pavasaris* '92, Vilnius: Vaga, 1992, p. 108–109.

Tomo Venclovos ir Lauryno Katkaus vertimai atlikti specialiai duomenų bazei.